

Transatlantické partnerstvo v oblasti obchodu a investícií (TTIP)

Jedinečná príležitosť na rast firiem na Slovensku (?)

Stretnutie pri okrúhlym stole o horizontálnych otázkach

- Štvrtok, 12. September 2013 –

ZRHNUTIE:

Róbert Kičina, výkonný riaditeľ PAS (Podnikateľská Aliancia Slovenska), formálne otvoril prvé zo siedmych stretnutí pri okrúhlym stole organizovaných ako súčasť projektu Transatlantického partnerstva v oblasti obchodu a investícií v spolupráci s Veľvyslanectvom USA v Bratislave a PAS.

Následne dal priestor J.E. Theodorovi Sedgwickovi, ktorý hneď na úvod poznamenal, že Spojené štáty v žiadnom prípade nepresúvajú svoj ekonomický záujem do Ázie, ako sa pôvodne mohlo zdať. Práve naopak, práve prostredníctvom ďalšieho posilnenia spolupráce medzi týmito dvoma geopolitickými regiónmi potvrdzujú svoje úzke prepojenie s Európou. Potenciálne problémy identifikované počas diskusií o TTIP bude veľvyslanec Sedgwick komunikovať svojim partnerom a kolegom vo Washingtone, D.C. Zároveň budú tieto problémy prezentované Jakeom Slegersom, výkonným riaditeľom Americkej obchodnej komory na Slovensku, na stretnutí lídrov Amerických obchodných komôr v Helsinkách. Obavy a pripomienky budú teda vypočítané a riešené.

Hlavným hosťom prvého stretnutia bol Daniel Ikenson, riaditeľ Centra pre štúdium obchodných politík v Cato Institute vo Washingtone, D.C., ktorý hovoril o TTIP ako o príležitosti pre malé proexportne orientované krajiny akou je i Slovensko. Pán Ikenson vysvetlil, že sprístupnenie trhov nie je o súťaži, 'oni' verzus 'my' ale o spolupráci. Obchodný deficit sa nestráca, pretože dovozy sú tiež dôležité. Ďalej navrhol na začiatok sa zamerať na bezprostredne dosiahnuteľné ciele ako prioritu a nie robiť všetko naraz, pretože to vytvára prehnaný entuziazmus. Hneď po implementácii prvých štandardov by malo nasledovať riešenie náročnejších štandardov a bariér. Pán Ikenson vyjadril názor, že prekážky obchodu sú umelé a majú za následok záporné úspory z rozsahu. Zároveň sa však vyjadril, že regulácie nebudú eliminované iba harmonizované.

Všetci rečníci sa zhodli, že eliminácia taríf by mala byť najľahšou časťou negociácií vzhľadom na fakt, že tarify sú nastavené pomerne nízko na oboch stranách, zatiaľ čo harmonizácia štandardov a regulácií predstavuje značnú výzvu. Ak sa však nájde stredná cesta, schopnosť exportovať sa zvýši na oboch stranách, čím sa vytvorí tlak na zvyšok sveta nasledovať tento model. USA a Európska únia predstavujú 30-40% svetového obchodu, majú silu stanoviť globálne štandardy a naozaj by mali konať skôr, než ostatní. Okrem toho predstavuje TTIP príležitosť na potrestanie nekalých praktík Číny v rámci medzinárodného obchodu. Na záver pán Ikenson poznamenal: „*neustále držíme kázeň rozvojovým krajinám, že je to potrebné prijať, no v tomto vyjednávaní sú aj USA rozvojovou krajinou.*“

Členovia asociácií zastupujúcich konkrétne odvetvia priemyslu zaoberajúci sa TTIP boli tiež prítomní na diskusií a zdieľali svoje obavy a názory. Jarmila Halgašová z Potravinárskej komory Slovenska uviedla ako paralelu k harmonizácii štandardov medzi EÚ a USA negatívny dopad liberalizácie obchodu s potravinami po vstupe Slovenska do EÚ. Ako uviedla, Potravinárska komora Slovenska nesúhlasí so všetkými diskutovanými opatreniami. Naopak, Vladimír Sirotko zo Slovenskej asociácie malých podnikov vysvetlil, že 300 000 malých a stredných podnikov na Slovensku je zodpovedných za iba 18% celkového exportu Slovenska. Lacnejší dovoz surovín a komponentov by im tak umožnil stať sa konkurencieschopnejšími a zvýšiť ich export.

Nasledujúce stretnutie naplánované v polovici októbra umožní ďalšiu a hlbšiu diskusiu so zástupcami z jednotlivých odvetví priemyslu a malo by tiež pomôcť identifikovať konkrétne možnosti a výzvy vyplývajúce z TTIP.